

دستور محسنی اژه‌ای به **معاون بین الملل قوه قضائیه**

پیگیری وضعیت بازگشت ایرانیان خارج از کشور

● **میزان:** حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه گفت: وقتی خود مسئولان و دستگاه‌های اجرایی و حکومتی برای عملیاتی‌سازی امور منطق با قانون پیش‌قدم می‌شوند، هم امیدواری و حُسن‌ظن مردم را در پی دارد و هم بایی در راستای پیشگیری از وقوع تخلف و جرم دیگران می‌شود. وقتی یک دستگاه حکومتی بدون اعتنا به قوانین و مقررات موجود اقدام به ساخت‌وساز یا تصرف بستر و حریم رودخانه و ساحل و زمین کشاورزی می‌کند، دیگر نمی‌شود جلوی دیگران را گرفت و مردم بدبین می‌شوند و می‌گویند چرا جلوی ما را می‌گیرید اما در مورد دیگران با تبعیض رفتار می‌شود؟ او افزود: وضعیت فعلی در زمینه ورود ایرانیان خارج از کشور به میهن مناسب نیست؛ برخی افراد جرمی ندارند و می‌خواهند برگردند اما می‌ترسند و باید به آنها اطمینان داد که مشکلی برای ورود به کشور ندارند؛ همچنین برخی افراد نیز دارای مشکلاتی هستند ولی لزومی ندارد که به زندان بروند و می‌توانند مشکلات خود را حل کنند. وضعیت آن دسته از ایرانیانی که در سین بالایی هستند و تمایل و رغبت دارند که عمر خود را در زادگاهشان سپری کنند و همچنین افرادی که مایل نیستند فرزندانشان به‌طور کلی از ایران منفک شوند و تابعیت کشور دیگری را بگیرند، سریعاً توسط معاون بین‌الملل قوه قضائیه پیگیری شود. اژه‌ای با بیان اینکه در آینده‌ای نزدیک سند ازدواج تک‌برگ می‌شود، گفت: از محاسن سند تک‌برگ ازدواج، دسترسی آسان به آن به دلیل قرارگرفتن در سامانه ثنا و همچنین متفی‌شدن امکان جعل سند است. رئیس قوه قضائیه با اشاره به قانون آیین دادرسی کیفری در خصوص موضوعات ناظر بر زندان و زندانیان به مسئولان سازمان زندان‌ها، دادگستری‌ها و دادستان‌ها در‌باره اعمال نهایت دقت و احتیاط در امر نقل‌وانتقال زندانیان تأکید کرد و به آنها دستور داد در اجرای این موضوع، شاخصه‌هایی نظیر «ضرورت انتقال»، «زمان انتقال»، «چگونگی انتقال» و «انگیزه انتقال» را مدنظر قرار دهند. همچنین به رئیس سازمان زندان‌ها و مسئولان این حوزه تأکید کرد مقوله طبقه‌بندی زندانیان و جداسازی آنها به تفکیک سن و نوع جرم را تا حد ممکن پیش ببرند.

ادامه از صفحه ۲

بنابراین این‌جانب منتخب شورای فرماندهان سراسر کشور بودم. ثانیاً، درخصوص کناره‌گیری از فرماندهی کل سپاه، موضوع از این قرار بود که متأسفانه در شورای انقلاب بین بنی‌صدر و دیگران بر سر انتخابات ریاست‌جمهوری رقابت‌هایی بود و بعد از پیروزی بنی‌صدر، این رقابت‌ها به کشمکش‌های سیاسی و شخصی بدل شد که همه از آنها خبر دارند. از آن طرف عناصر تجزیه‌طلب و ضد انقلاب از هر طرف در حال اشغال پادگان‌های ارتش و تجزیه کشور بودند و درگیری‌های مرزی در عراق هم شروع شده بود. من رفتم خدمت امام عرض کردم حکمی که بنی‌صدر به من داده، یک حکم قاطع نیست و نیم‌بند است و در سپاه هم با بنی‌صدر مخالفت‌هایی هست. امام با عصبانیت فرمودند: «من در امور دخالت نمی‌کنم و فرمانده کل قوا تعیین کرده‌ام. شرایط مملکت حساس است و شما هم موظف هستید با بنی‌صدر هماهنگ باشید و از دستورات وی تبعیت کنید». حتی در خرداد ۵۹ پیام مهمی صادر کردند و در بخشی از آن فرمودند: «اطاعت از فرمانده کل قوا که نماینده این‌جانب است، از وظایف شرعی و اسلامی شما و همه قوای مسلح است»؛ اما در مقابل، مخالفان بنی‌صدر با تمام قوا در همه‌جا علیه او تبلیغات می‌کردند و مملکت دچار دوگانگی رهبری شده بود؛ یک طرف ولایت امام، طرف دیگر ولایت مخالفان بنی‌صدر. مسلماً در حالی که کشور در خطر جنگ و تجزیه بود، این‌گونه رقابت‌های گروهی و شخصی موجب شکست و تلفات می‌شد. بنابراین برای این‌جانب که خطرات را در جبهه‌ها حس می‌کردم، چاره‌ای جز کناره‌گیری از فرماندهی کل سپاه نبود.

● اولین برخورد شما با نیروهای مبارز افغانستانی و پاکستانی در کجا، چه زمان و چگونه بود؟
این‌جانب در سال ۱۳۵۱ پس از آزادی موقت از زندان، در ایام مرخصی از ایران فرار کردم و به پاکستان رفتم و در مدارس اهل سنت آن کشور فقه حنفی را به مدت سه سال خواندم. بعد به افغانستان رفتم و از آنجا دوباره عازم اروپا شدم. عمده آشنایی من با برادران پاکستانی و افغانستانی از همان ایام شکل گرفت.

● در سپاه پاسداران از چه زمانی و با همکاری و ایده چه کسانی ارتباط با نیروهای افغانستانی و دیگر نقاط منطقه برقرار شد؟ نقش محمد منتظری در این زمینه چه بود؟
قبل از پیروزی انقلاب و تشکیل سپاه، رابطه گروه حزب‌الله با برادران افغانستانی در پاکستان و ایران شکل گرفت که با پیروزی انقلاب هم‌زمان با آموزش داوطلبان و افراد متعهد در ایران، برادران افغانستانی نیز آموزش می‌دیدند. محمد منتظری قبل از انقلاب در لبنان با این‌جانب رابطه برقرار کرد و افرادی از طلاب ایرانی و افغانستانی را برای آموزش به اردوگاه‌های آموزشی فلسطینی می‌آورد که بعد از مدتی در این رابطه به نام نهضت‌های آزادی‌بخش، سازمانی پایه‌گذاری شد.

● پس از پیروزی انقلاب و سال‌های جنگ و بعد از آن چه تحولی در روابط میان ایران، پاکستان و افغانستان به وقوع پیوست؟ نقش ایران در پاکستان و افغانستان را چگونه تحلیل می‌کنید؟

به نظر من نقش ایران در پاکستان و افغانستان (بعد از انقلاب) منهای بی‌نهایت است!

● گویا شما مدتی بعد از حضور در پاکستان به ایران

سیاست

ابوشریف در پاکستان چه می‌کند؟

احمدشاه مسعود یکی از فرماندهان جمعیت اسلامی بود که در منطقه خود (پنجشیر) توانست از پیشروی روس‌ها جلوگیری کند و پنجشیر تنها منطقه‌ای بود که روس‌ها نتوانستند حکومت کمونیستی را در آنجا برقرار کنند. من در دوران جهاد، همراه مجاهدین بودم و به نقاط مختلف می‌رفتم ولی ورود به منطقه پنجشیر به‌خصوص در زمان جنگ ممکن نبود و نمی‌توانستیم رابطه‌ای داشته باشیم، اما پس از پیروزی مجاهدین و فتح کابل، در یک مجلس میهمانی که از طرف احمدشاه مسعود به افتخار حکمتیار و مجاهدین حزب اسلامی برگزار شده بود، شرکت داشتم و با ایشان ملاقات کردم.

ملاقات من با مسعود صرفاً تشریفاتی و با حضور دیگران بود و مجال بحث و تبادل‌نظر میسر نشد. البته با برخی از فرماندهان مسعود که پنجشیری بودند، در کابل ملاقات‌ها و بحث‌هایی در باره اتحاد مجاهدین داشتم.
● برخی معتقدند دخالت‌های سیاسی، نظامی و امنیتی پاکستان نقش مهمی در وضعیت افغانستان دارد. به‌عنوان چهره‌ای که سال‌ها در این دو کشور شاهد وقایع سیاسی و نظامی بوده‌اید، پاکستان چه نقشی در سرنوشت فعلی افغانستان دارد؟ و آیا جنگ در این دو کشور بر سر مسائل ایدئولوژیک است یا منافع سیاسی و اقتصادی؟

امنیتی پاکستان نقش مهمی در وضعیت افغانستان دارد. به‌عنوان چهره‌ای که سال‌ها در این دو کشور شاهد وقایع سیاسی و نظامی بوده‌اید، پاکستان چه نقشی در سرنوشت فعلی افغانستان دارد؟ و آیا جنگ در این دو کشور بر سر مسائل ایدئولوژیک است یا منافع سیاسی و اقتصادی؟
بخت بر سر مسائل امنیتی است…

● به‌جیز نیروهای مذهبی در افغانستان، آیا نیروهای چپ‌گرای بازمانده از حزب دموکراتیک

خلق افغانستان در مبارزات مردم این کشور نقش مثبتی داشتند یا صرفاً نماینده شوروی در این کشور بودند و نقش وابسته داشتند؟
نیروهای چپ‌گرا بسیار کم بودند و هیچ نقشی در مبارزات مردم افغانستان نداشتند.

● پس از نخستین قدرت‌گیری طالبان در افغانستان وضعیت شما در همان ایام به چه شکل تغییر کرد؟ آیا به‌دنبال برخورد یا دستگیری شما بودند؟
بعد از ورود طالبان به کابل، مجاهدین اکثراً به شمال رفتند و حکمتیار هم به شمال رفت ولی من که در دفتر نخست‌وزیری بودم، در کابل ماندم و در خانه بعضی افراد حزب وحدت اسلامی بودم. وقتی طالبان خانه به خانه دنبال مجاهدین می‌گشتند، صاحبخانه من را به دروازه شهر قندهار (تاه‌ها) ممکن برای ورود به پاکستان) برد و از این طریق وارد کویته پاکستان شدم.
● حمله آمریکا به افغانستان و ۲۰ سال حضورش در این کشور تا چه حد به بنیادگرایی مذهبی دامن زد و تا چه حد مقابل آن ایستاد؟ اساساً مبحث بنیادگرایی دینی در افغانستان مصداق دارد یا صرفاً نیروهای طالبان و دیگر گروه‌ها به این مسئله منصوب می‌شوند؟

حمله آمریکا به افغانستان و اصولاً دخالت آمریکا در امور این کشور، از زمان اشغال توسط شوروی و حتی بعد از فتح کابل، با هدف ایجاد اختلاف و نزاع بین امت اسلامی بوده و هیچ نقشی در بنیادگرایی اسلامی نداشته است.

● این سؤال را به‌صورت کلی بیان می‌کنیم و در صورت امکان به آن اشاره کنید: وضعیت فعلی افغانستان و قدرت‌گیری دوباره طالبان را ناشی از چه می‌دانید؟ آن را چگونه تحلیل می‌کنید و آینده روابط این گروه با ایران را چگونه می‌بینید؟

جناح‌های مختلفی در طالبان فعالیت می‌کنند و با هم اختلافاتی دارند. باید دید در آینده کدام جناح تمام قدرت را به دست خواهد گرفت.

● ابوشریف برای مردم ایران مقداری مبهم مانده است و به‌جز اطلاعات مربوط به زندگی‌نامه شما چیز دیگری در دسترس وجود ندارد. ابوشریف الان به چه کاری مشغول است و کجا زندگی می‌کند؟ روزمره ابوشریف چگونه می‌گذرد و آیا دوباره شاهد حضور ایشان در ایران خواهیم بود؟

درحال‌حاضر مشغول تدریس و پژوهش در مدارس اهل سنت و شرکت در نمازها و مراسم فریقین و حضور در محافل و مجالس تقریب مذاهب و کار شخصی برای امرار معاش هستم.

ریموند ویل

RAYMOND WEIL

GENEVE

maestro collection

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran